

Bartosz Danowski

ĆWICZENIA

PRAKTYCZNE

HTML5

Czas wreszcie poznać HTML... teraz w nowej odsłonie!

Poznaj strukturę, nowe możliwości oraz elementy języka HTML5

Dowiedz się, jak korzystać z popularnych właściwości kaskadowych arkuszy stylów

Samodzielnie zbuduj stronę WWW wykorzystującą zalety nowego języka

`<head>` `<title>`
`<frameset>`
`<span id=`
`</body>`

Helion

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Ewelina Burska

Projekt okładki: Maciej Pasek

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie?cwhtm5>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-246-3791-1

Copyright © Helion 2012

Printed in Poland.

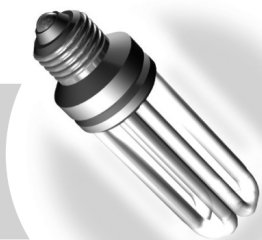
- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

	Wstęp	5
Rozdział 1.	Wprowadzenie	7
	Podstawowe informacje o języku HTML	8
	Znaczniki i atrybuty	9
	Najważniejsze różnice i zasady	10
	Niezbędne narzędzia i programy	14
Rozdział 2.	Struktura dokumentu HTML5	21
	Elementy podstawowe	21
	Nagłówki dokumentu	24
	Ciało dokumentu	32
Rozdział 3.	Elementy języka HTML5	37
	Komentarze	37
	Elementy blokowe	38
	Elementy wstawiane	54
	Elementy osadzone (grafika, multimedia, aplikacje)	62
	Hiperłącza	78
	Tabele	86
	Formularze	99
Rozdział 4.	Kaskadowe arkusze stylów	125
	Wprowadzenie	126
	Style w praktyce	137

Rozdział 5. Praktyczne projekty	167
Szkielet strony	167
Obstylowanie	171
Walidacja	175
Dodatek	
Przydatne adresy	181
Formularz oparty na skrypcie FormMail	182
Podsumowanie	187

2

Struktura dokumentu HTML5

Po nieco przydługim, ale koniecznym wstępie przyszła najwyższa pora, aby poznać konkretne znaczniki, ich atrybuty oraz strukturę dokumentu, który wykorzystuje propozycje znajdujące się w piątej specyfikacji języka HTML. Zanim jednak zaczniesz testować opisane poniżej elementy, upewnij się, że na Twoim komputerze zainstalowano najnowszą wersję jednej z wiodących przeglądarek. W dalszej części będę korzystać z różnych przeglądarek, ponieważ musisz mieć świadomość, że nie każdy nowy znacznik działa poprawnie w każdej przeglądarce. O ewentualnych różnicach i problemach będę Cię informował, gdy zajdzie taka potrzeba.

Elementy podstawowe

Każdy dokument HTML ma ściśle określony szkielet, który nie zmienia się w zależności od zawartości strony. Oczywiście szkielet dla strony zbudowanej na podstawie HTML5 różni się od tego wykorzystywanego w stronach bazujących na wcześniejszych wersjach języka HTML czy XHTML. Opierając się na poniższym przykładzie, przeprowadzę analizę podstawowej struktury witryny wykonanej w zgodzie z zaleceniami nowej specyfikacji.

```
<!doctype html>  
<html>  
  <head>  
  </head>  
  <body>  
  </body>  
</html>
```

Pierwszym wspólnym i obowiązkowym elementem szkieletu strony jest wpis określający rodzaj języka użytego do jej stworzenia. W przypadku strony wykorzystującej język HTML5 pierwszy wpis przybiera następującą postać:

```
<!doctype html>
```

W poprzedniej wersji języka HTML oznaczonej numerem 4.01 zapis miał znacznie bardziej skomplikowaną i rozbudowaną postać. Listing widoczny poniżej pokazuje przykład zapisu stosowanego w przypadku strony dokładnie trzymającej się specyfikacji HTML 4.01.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
```


Warto w tym miejscu nadmienić, że równoległe istniały jeszcze inne zapisy używane w przypadku stron korzystających z ramek czy określające swobodne stosowanie wytycznych HTML 4.01. Na szczęście wraz z propozycją nowej wersji specyfikacji uproszczono zapis, dzięki czemu łatwiej go zapamiętać i jest on dużo czytelniejszy.

Kolejnym obowiązkowym elementem w strukturze dokumentu jest znacznik `<html></html>`, który odpowiada za określenie ram tworzonego dokumentu. Wszystkie elementy umieszczone pomiędzy `<html></html>` to właściwa zawartość strony WWW.

Następnym w kolejności znacznikiem tworzącym strukturę dokumentu jest `<head></head>`. Jest on odpowiedzialny za określenie podstawowych właściwości strony, takich jak strona kodowa, tytuł, informacje o autorze oraz słowa kluczowe i opis strony. Dokładne informacje na temat zawartości znajdziesz w dalszej części niniejszego rozdziału.

Bezpośrednio po znaczniku zamykającym `</head>` znajduje się `<body></body>`, we wnętrzu którego zamieszczamy całą widoczną treść strony. Mówiąc jeszcze prościej, tylko to, co jest umieszczone pomiędzy znacznikami `<body></body>`, jest wyświetlane w oknie przeglądarki. Pozostałe elementy to polecenia wpływające na zachowanie przeglą-

darki (np. strona kodowa) lub pełniące funkcje czysto informacyjne. Ten element również został dokładnie omówiony w dalszej części niniejszego rozdziału.

Właśnie poznałeś wszystkie niezbędne elementy tworzące strukturę dokumentu zgodnego z piątą specyfikacją języka HTML. Zapamiętaj jednak, że to dopiero początek i zarówno struktura dokumentu, jak i sposób organizacji treści wymagają szeregu dodatkowych znaczników, które poznasz w dalszej części tej książki.

Ć W I C Z E N I E

2.1 Podstawowa struktura dokumentu

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału oraz z edytora tekstowego (np. systemowego Notatnika), stwórz dokument HTML i umieść w nim znaczniki odpowiedzialne za definicję podstawowej struktury strony WWW. Jeżeli napotkasz problemy podczas pracy, skorzystaj z porad zamieszczonych poniżej.

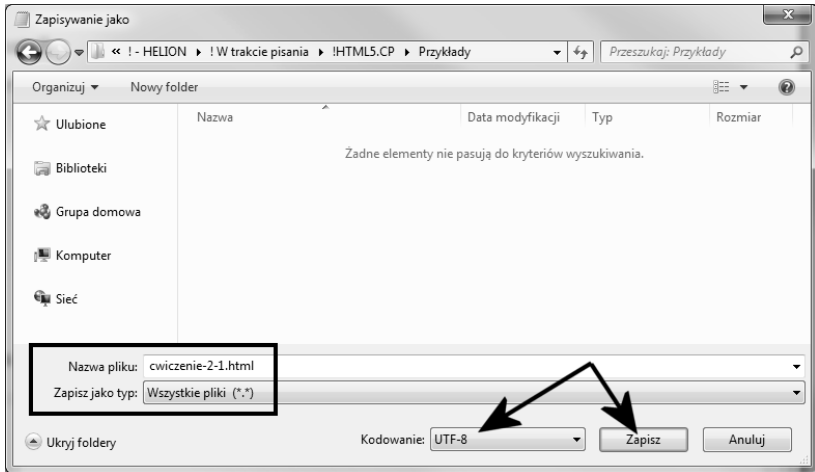
1. Otwórz systemowy Notatnik.
2. Wprowadź znaczniki widoczne poniżej.

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
</head>
  <body>
</body>
</html>
```

3. Kliknij menu *Plik*, a następnie wybierz opcję *Zapisz jako*.
4. W okienku widocznym na rysunku 2.1 w polu *Zapisz jako typ* ustaw *Wszystkie pliki (*.*)*. Następnie w polu *Nazwa pliku* wpisz nazwę tworzonego dokumentu. Pamiętaj o tym, aby po nazwie dodać kropkę i końcówkę *html* — *.html*. Na koniec w polu *Kodowanie* ustaw *UTF-8* i kliknij przycisk *Zapisz*.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

Rysunek 2.1. Zapisywanie dokumentu HTML w systemowym Notatniku

Nagłówek dokumentu

Pomiędzy znacznikami `<head></head>` znajduje się kilka elementów ważnych dla konstrukcji całej strony. Ze względu na wagę tych znaczników dla całego dokumentu postanowiłem opisać je w oddzielnym podrozdziale.

Zawartość znajdująca się pomiędzy znacznikami `<head></head>` jest niewidoczna w oknie przeglądarki. Wyjątkiem od tej zasady jest jedynie tytuł strony, który zobaczysz na górnej belce okna przeglądarki. Pozostałe elementy mają znaczenie dla działania strony lub jej poprawnej indeksacji przez wyszukiwarki. Ewentualne pominięcie większości wpisów nie wpłynie negatywnie na działanie witryny.

Strona kodowa

Zacznę od najważniejszego elementu, który jest odpowiedzialny za stronę kodową tworzonego dokumentu. Język HTML jako ponadsystemowy nośnik informacji musi mieć możliwość obsługi różnych języków, a co za tym idzie, różnych znaków narodowych. W związku z tym zostały określone różne strony kodowe dla danych języków i części

świata. Dla naszego kraju odpowiednim standardem jest strona kodowa **ISO 8859-2** lub **UTF-8**. Działa ona na wszystkich platformach systemowych: MS Windows, Unix, Linux, Mac OS, iPhone, iPad i wielu innych, dlatego jako świadomy projektant stron musisz stosować się do tej normy. Ktoś może jednak stwierdzić, że przecież wystarczy wpisać polskie znaki w Notatniku, a i tak wszystko zadziała. Oczywiście, nie można odrzucić takiego pomysłu, ale należy zwrócić uwagę na to, że tak zakodowane polskie znaki zadziałają tylko na platformie MS Windows, natomiast pozostałe systemy będą miały z taką stroną kodową problemy.

Pomimo że do dyspozycji mamy dwa sposoby zapisywania polskich znaków, standardem stało się praktyczne i wygodniejsze kodowanie UTF-8. Doskonałość tego rozwiązania polega na przypisaniu unikatowego numeru wszystkim znakom charakterystycznym dla różnych alfabetów, np. łacińskiego czy cyrylicy. Poza tym w Unikodzie uwzględniono różne symbole, np. ®, ©.

By uzyskać poprawną stronę kodową, mamy kilka możliwości. Pierwsza to edytor z wbudowanym odpowiednim modułem do konwersji znaków, np. PSPad. Druga to wstawianie polskich znaków w sposób tradycyjny, czyli w formacie **Windows-1250**, a następnie konwertowanie ich za pomocą specjalnych programów — konwerterów, np. Gżegżółka — <http://www.gzegzolka.com/>.

Deklaracja strony kodowej znajduje się bezpośrednio w nagłówku `<head></head>` i ma następującą postać:

```
<meta charset="UTF-8" />
```

Poniżej zamieściłem przykładowy listing struktury strony wraz z definicją strony kodowej.

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

Ć W I C Z E N I E

2.2 Deklaracja strony kodowej

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podręcznika oraz z edytora tekstowego (np. systemowego Notatnika), otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i umieść w nim znacznik odpowiedzialny za definicję strony kodowej. Jeżeli napotkasz problemy podczas pracy, skorzystaj z porad zamieszczonych poniżej.

1. Za pomocą Notatnika otwórz plik przygotowany w poprzednim ćwiczeniu.
2. Pomiędzy znacznikami `<head></head>` dodaj znacznik odpowiedzialny za stronę kodową.

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

3. Zapisz plik na dysku. Pamiętaj o tym, że przy zapisie możesz wybrać sposób kodowania znaków. Odpowiednia procedura postępowania została opisana w ćwiczeniu 2.1 w punktach 3. i 4.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

Tytuł strony

Następnym znacznikiem, który zalicza się do grona stałych elementów strony WWW, jest `<title></title>`. Odpowiada on za ustawienie tytułu strony widocznego na belce tytułowej w oknie przeglądarki. Znacznik ten powinien znajdować się pomiędzy `<head></head>`.

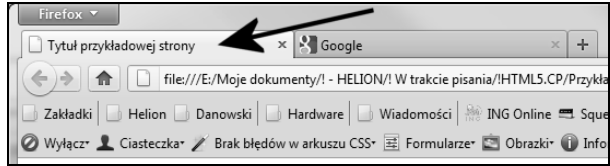
```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Tytuł przykładowej strony</title>
  </head>
```

```
<body>
</body>
</html>
```

Tytuł jest jedynym elementem strony, który znajduje się w nagłówku dokumentu i jest widoczny bez konieczności analizowania zawartości kodu strony — rysunek 2.2.

Rysunek 2.2.

Tytuł strony jest widoczny w oknie niektórych przeglądarek

Ć W I C Z E N I E

2.3 Deklaracja strony tytułowej

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału oraz z edytora tekstowego (np. systemowego Notatnika), otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i umieść w nim znacznik odpowiedzialny za tytuł strony. Jeżeli napotkasz problemy podczas pracy, skorzystaj z porad zamieszczonych poniżej.

1. Za pomocą Notatnika otwórz plik przygotowany w poprzednim ćwiczeniu.
2. Pomiędzy znacznikami `<head></head>` dodaj `<title></title>` wraz z tytułem swojej strony.

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Tytuł przykładowej strony</title>
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

3. Zapisz plik na dysku. Pamiętaj o tym, że przy zapisie możesz wybrać sposób kodowania znaków. Odpowiednia procedura postępowania została opisana w ćwiczeniu 2.1 w punktach 3. i 4.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

Słowa kluczowe i opis strony

Skoro interesuje Cię tworzenie stron WWW, to z całą pewnością mogę założyć, że korzystasz z internetu i sieciowe wyszukiwarki, np. Google, są Ci doskonale znane. W związku z tym, że nie mam pewności, czy wiesz, skąd w używanej przez Ciebie wyszukiwarce znalazły się strony, postaram się wprowadzić Cię w to ciekawe zagadnienie.

Zapamiętaj, że pozycjonowanie stron to bardzo złożone zadanie, na które składa się wiele czynności wykraczających poza dodanie znaczników z opisem i słowami kluczowymi. Jeżeli temat pozycjonowania Cię zainteresował, to polecam lekturę książki *Pozycjonowanie i optymalizacja stron WWW. Jak się to robi. Wydanie III* — <http://helion.pl/rt/pozop3>.

Otóż strony trafiają do serwisów indeksujących w dość prosty sposób: wyszukiwarka wysyła specjalnego „robotą”, który sprawdza stronę i dodaje ją do ogromnej bazy danych. **To bardzo skrócona i uproszczona metoda działania.** Robot na Twoją stronę może trafić na wiele różnych sposobów, np. poprzez Twoje zgłoszenie lub dzięki odnośnikom z innych stron znalezionych w sieci.

W zależności od wyszukiwarki robot sprawdza w kodzie strony kilka elementów i na tej podstawie dodaje ją do bazy. Pierwszym elementem jest znacznik `<title></title>`, o którym już wspominałem. Następnym elementem są słowa kluczowe (keywords) witryny oraz opis (description) strony. Poniżej zamieszczam odpowiednie znaczniki zawierające słowa kluczowe oraz opis strony.

```
<meta name="keywords" content="słowa, kluczowe, rozdzielone,  
↳przecinkami" />  
<meta name="description" content="Opis zawartości witryny" />
```

Znacznik `<meta />` może przybierać przeróżne formy, którym poświęciłem następny podrozdział, jednak nigdy nie zawiera elementu zamykającego.

Zwróć uwagę, że słowa kluczowe zostały oddzielone od siebie za pomocą przecinków i mogą składać się z kilku wyrazów. Opis strony zawiera jedno, dwa zdania na temat zawartości strony, które pojawiają się jako wynik szukania. Na podstawie tych zdań internauta najczęściej podejmuje decyzję o odwiedzeniu strony, którą znalazł za pomocą wyszukiwarki. Dlatego warto przyłożyć się do stworzenia sensownego opisu.

Odpowiednie przygotowanie tytułu, słów kluczowych oraz opisu ma znaczenie dla właściwej indeksacji strony przez wyszukiwarki oraz tego, jaką pozycję zajmie ona w bazie danych. Dlatego warto zadbać o to, aby niezbędne znaczniki znalazły się wśród obowiązkowych elementów Twojego kodu HTML. Poniżej zamieściłem fragment kodu pochodzący z mojej strony domowej. Dzięki temu będziesz mógł zobaczyć, w jaki sposób przygotowałem opis strony oraz wybrałem słowa kluczowe.

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Tytuł przykładowej strony</title>
    <meta name="keywords" content="bartosz danowski, danowski, kurs css,
    ↪kurs html, kurs css2, nagrywanie płyt, instalacja windows, nero,
    ↪literatura informatyczna" />
    <meta name="description" content="Bartosz Danowski - strona domowa,
    ↪znajdziesz tutaj informacje o autorze, książkach, artykułach
    ↪i uzupełnienia do wydanych już książek." />
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

Ć W I C Z E N I E

2.4 Słowa kluczowe i opis strony

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału oraz z edytora tekstowego (np. systemowego Notatnika), otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i umieść w nim znaczniki odpowiedzialne za definicję opisu strony i słów kluczowych. Jeżeli jeszcze nie wiesz, co powinno znaleźć się w opisie i jakie słowa wybrać, pozostaw wolne miejsce na wpisanie tych elementów w przyszłości.

W przypadku problemów z wykonaniem tego ćwiczenia pomiędzy znacznikami `<head></head>` dodaj poniższy kod. Nie zapomnij dołączyć opisu i słów kluczowych.

```
<meta name="keywords" content="Twoje, słowa, kluczowe" />
<meta name="description" content="Wstaw opis swojej strony" />
```


Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

Inne elementy składowe nagłówka strony

Nagłówek `<head></head>` może zawierać jeszcze kilka innych znaczników związanych z określeniem właściwości strony lub spełniających funkcję informacyjną. Tak się składa, że elementy te są związane ze znacznikiem `<meta />`. Poniżej opisałem kilka najważniejszych i najczęściej spotykanych elementów występujących w nagłówku strony.

```
<meta name="author" content="Bartosz Danowski" />
```

Podany wpis ma charakter informacyjny i dzięki niemu możemy w kodzie zamieścić informacje o autorze strony. Dane te nie są widoczne na zewnątrz, ale przydają się do ustalenia praw autorskich dla danej strony. Uważam, że warto korzystać z tego znacznika.

```
<meta name="copyright" content="Bartosz Danowski" />
```

Następny element mogący wchodzić w skład nagłówka zawiera informacje o prawach autorskich. Również w tym przypadku wpisy te nie są widoczne na zewnątrz i mają charakter typowo informacyjny.

```
<meta name="generator" content="Notatnik" />
```

Wewnątrz strony możemy również zamieścić informacje na temat narzędzia, za pomocą którego został wykonany dany dokument. Z tego znacznika bardzo chętnie korzystają autorzy edytorów i w ten sposób reklamują swój produkt. Podobnie jak poprzednio opisane elementy ten wpis ma charakter informacyjny i nie jest widoczny na stronie.

Znacznik `<meta />` może występować z jeszcze jednym atrybutem, `http-equiv`, który zawiera informacje będące nagłówkiem HTTP:

```
<meta http-equiv=" " content=" " />
```

Dla atrybutu `http-equiv` przewidziano kilka wartości. I tak:

```
<meta http-equiv="refresh" content="x" />
```

spowoduje automatyczne odświeżanie dokumentu co `x` sekund. Polecenie to jest szczególnie przydatne na stronach, które są bardzo często aktualizowane i autorowi zależy, by odwiedzający zawsze widział aktualne dane, a nie zawartość przechowywaną na dysku w plikach tymczasowych przeglądarki. Polecenie to może również przybrać formę:

```
<meta http-equiv="refresh" content="x; url=http://www.adres.pl" />
```

Spowoduje ono automatyczne przeniesienie odwiedzającego po upływie x sekund pod nowy adres zadeklarowany w sekcji `url`.

O przydatności tego polecenia nie muszą chyba nikogo przekonywać. Wiersz ten rozwiązuje problem ze zmianą adresu i utratą odwiedzających — wystarczy pod starym adresem umieścić plik *index.html* z deklaracją `http-equiv="refresh"` i określonym nowym adresem, pod którym umieściliśmy naszą stronę. Każdy, kto wejdzie pod stary adres, zostanie automatycznie przekierowany do aktualnej wersji witryny.

Warto wiedzieć, że część serwisów indeksujących korzysta z `<meta name="robots" />`, który określa, czy dana strona powinna być indeksowana oraz czy linki na niej zawarte również mają być dodane do bazy serwisu katalogującego. Przy zastosowaniu polecenia `robots` atrybut `content` zawiera następujące dyrektywy informujące o dopuszczonych operacjach dla naszej strony:

- `'index'` — strona powinna być zaindeksowana;
- `'noindex'` — strona nie powinna być zaindeksowana;
- `'follow'` — linki z tej strony powinny być zaindeksowane;
- `'nofollow'` — linki z tej strony nie powinny być zaindeksowane;
- `'all'` równa się `'index, follow'` — wartość domyślna;
- `'none'` równa się `'noindex, nofollow'`.

Dalej przedstawiam przykład zastosowania polecenia `name="robots"` dla strony, która ma być indeksowana wraz ze wszystkimi odnośnikami prowadzącymi do podstron. Warto, abyś zapamiętał, że dla większości witryn takie rozwiązanie jest zdecydowanie najlepsze.

```
<meta name="robots" content="index,follow" />
```

Kolejnym znacznikiem występującym w nagłówku jest polecenie `<base />` określające bazowy adres dla dokumentu i wszystkich odnośników znajdujących się w jego treści.

```
<base href="http://www.adres.pl" />
```

Przydatność `<base />` doskonale widać przy przenoszeniu dokumentów do innych katalogów. Jak się później dowiemy, odsyłacze mają różne formy, dlatego przy takiej operacji nietrudno o zerwanie odnośników, a pamiętanie przy przenoszeniu o zmianie każdego z nich jest kłopotliwe.

Ostatnim poleceniem wchodzącym w skład nagłówka dokumentu jest `<link />`, który w naszym przypadku będzie odpowiedzialny za dołączanie zewnętrznego arkusza stylów. Element `<link />` ma następującą konstrukcję:

```
<link rel="stylesheet" href="arkusz.css" type="text/css" />
```

Ć W I C Z E N I E

2.5 **Uzupełnianie szablonu dokumentu o dodatkowe elementy**

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału, otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i umieść w nim znaczniki, które uważasz za potrzebne. Jeżeli jeszcze nie wiesz, które znaczniki będą potrzebne, skorzystaj z mojej propozycji widocznej poniżej.

```
<meta name="author" content="Bartosz Danowski" />
<meta name="robots" content="index, follow" />
<link rel="stylesheet" href="arkusz.css" type="text/css" />
```

Zapisz zmodyfikowany plik HTML. Jeżeli korzystasz z Notatnika, pamiętaj o tym, aby ustawić kodowanie na UTF-8.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

Ciało dokumentu

Wiesz już, że dokument HTML ma swoje określone ramy oraz nagłówek. Elementy te mają znaczenie czysto konfiguracyjne lub informacyjne i poza tytułem nie są widoczne na zewnątrz. Teraz przyszła pora, by poznać kolejne elementy strony WWW.

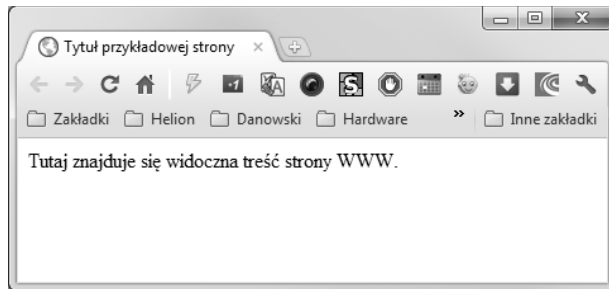
Najważniejszym znacznikiem odpowiedzialnym za wydzielenie głównej sekcji dokumentu HTML jest `<body></body>`. Wszystkie informacje, które znajdują się pomiędzy tymi znacznikami, są traktowane jako zawartość strony i zostają wyświetlone w oknie przeglądarki. Listing widoczny poniżej przedstawia położenie tego elementu w stosunku do pozostałych znaczników.


```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Przykładowy tytuł</title>
  </head>
  <body>
    Tutaj znajduje się widoczna treść strony WWW.
  </body>
</html>
```

Na rysunku 2.3 widać podgląd strony, jaka powstała po wprowadzeniu kodu z przykładu zamieszczonego wcześniej, zawierającego niezbędne elementy każdej strony WWW.

Rysunek 2.3.

Efekt działania kodu z listingu zamieszczonego powyżej

Jak widzisz, nie jest to nic specjalnego — czarny tekst na domyślnym białym lub szarym tle. To zwyczajna, surowa strona, na której nie użyto jeszcze żadnego znacznika odpowiedzialnego za formatowanie jej układu oraz wyglądu poszczególnych elementów. Niemniej jednak to już Twoja pierwsza strona!

Ć W I C Z E N I E

2.6 Ciało dokumentu

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału, otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i sprawdź, czy w strukturze dokumentu uwzględniono znacznik `<body></body>`, a jeżeli zajdzie taka potrzeba, dopisz go. Następnie pomiędzy znacznikami `<body></body>` umieść dowolny tekst.

Zapisz zmodyfikowany plik HTML. Jeżeli korzystasz z Notatnika, pamiętaj o tym, aby ustawić kodowanie na UTF-8. Następnie spróbuj otworzyć swoją pierwszą stronę WWW w przeglądarce i sprawdź efekt końcowy.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

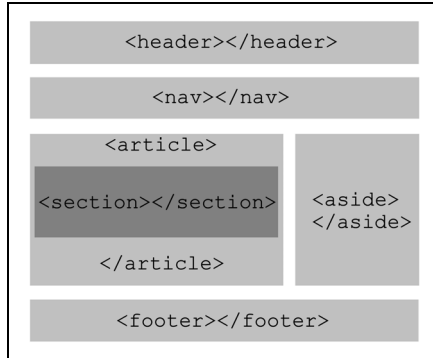
Twórcy piątej specyfikacji języka HTML dokonali analizy struktury witryny i wyróżnili w niej kilka dodatkowych sekcji, a następnie przypisali do nich nowe znaczniki, za pomocą których będziemy mogli precyzyjniej kontrolować finalny wygląd strony. Nowe znaczniki nie wpływają bezpośrednio na wygląd zawartych w nich danych, ale pozwalają zgrupować szereg innych elementów i łatwiej nimi zarządzać. Lista nowych znaczników wraz z wyjaśnieniami znajduje się poniżej.

- ❑ `<header></header>` — pomiędzy znacznikami powinna być zamieszczona część strony, która ma charakter nagłówka i rozpoczyna Twoją stronę.
- ❑ `<nav></nav>` — pomiędzy znacznikami powinny być zamieszczone elementy odpowiedzialne za główne menu nawigacyjne witryny.
- ❑ `<article></article>` — pomiędzy znacznikami zamieszczamy zestaw elementów tworzących spójny artykuł (np. nagłówek i blok tekstu).
- ❑ `<section></section>` — pomiędzy znacznikami zamieszczamy wybraną zawartość części witryny tworzącą spójną sekcję, np. tytuł i wstęp artykułu widoczny na stronie głównej.
- ❑ `<aside></aside>` — pomiędzy znacznikami powinna być zamieszczona część strony, która jest elementem uzupełniającym główną strukturę strony.
- ❑ `<footer></footer>` — pomiędzy znacznikami powinna być zamieszczona część strony, która ma charakter stopki i zamyka Twoją stronę.

Na rysunku 2.4 przedstawiłem schemat układu strony WWW wykorzystującej nowe znaczniki.

Natomiast poniżej znajduje się prosty przykładowy listing kodu, który odpowiada za stworzenie układu strony z rysunku 2.4. Pragnę w tym miejscu zauważyć, że w dalszej części niniejszej książki będziemy próbować wspólnie stworzyć stronę o układzie podobnym do tego z powyższego rysunku. Oczywiście do realizacji tego zadania wykorzystamy nowe znaczniki strukturalne.

Rysunek 2.4.
*Schemat układu
 strony
 z wykorzystaniem
 nowych
 znaczników*


```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Przykładowy tytuł</title>
  </head>
  <body>
    <header> </header>
    <nav> </nav>
    <article>
      <section>
      </section>
    </article>
    <aside></aside>
    <footer></footer>
  </body>
</html>
```

Ć W I C Z E N I E

2.7 Struktura dokumentu

Korzystając z informacji zdobytych podczas lektury niniejszego podrozdziału, otwórz uprzednio przygotowany dokument HTML i pomiędzy <body></body> wstaw nowe znaczniki odpowiedzialne za stworzenie struktury strony WWW. Zmodyfikowana struktura dokumentu powinna wyglądać mniej więcej tak:

```
<!doctype html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <title>Tytuł przykładowej strony
```

```
</title>
<meta name="keywords" content="Twoje, słowa, kluczowe," />
<meta name="description" content="Wstaw opis swojej strony" />
<meta name="author" content="Bartosz Danowski" />
<meta name="robots" content="index, follow" />
<link rel="stylesheet" href="arkusz.css" type="text/css" />
</head>
<body>
  <header></header>
  <nav></nav>
  <article>
    <section>
    </section>
  </article>
  <aside></aside>
  <footer></footer>
</body>
</html>
```

Zapisz zmodyfikowany plik HTML. Jeżeli korzystasz z Notatnika, pamiętaj o tym, aby ustawić kodowanie na UTF-8.

Jeżeli z jakichś powodów miałeś problemy z wykonaniem niniejszego ćwiczenia, gotowy plik możesz pobrać ze strony <http://danowski.pl/html5>.

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

HTML5. ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Aplikacja? Witryna? Przećwicz to z HTML5!

HTML5 jest obecnie jednym z najpopularniejszych języków pozwalających zbudować działającą też z zarzutem witrynę internetową – nawet jeśli nie ma się zbyt dużej wiedzy o programowaniu. Nowy standard zastąpił znacznie mniej funkcjonalny język HTML4, ale jego twórcy zadbał o kompatybilność między oboma wersjami. Wprowadzono tu sporo nowych elementów i znaczników, poprawiono też obsługę błędów podczas parsowania HTML oraz obsługę formularzy. Nowością jest obsługiwane elementy multimedialnych i graficznych oraz API dla aplikacji internetowych. Wszystko to masz szanse sprawdzić w praktyce podczas wykonywania ćwiczeń zamieszczonych w tej książce.

HTML5. Ćwiczenia praktyczne to zbiór przemyślnie skomponowanych zadań dla wszystkich, którzy mają choćby niewielkie pojęcie o pracy z komputerem oraz apetyt na świeże. Bartosz Danowski, doświadczony, bykrodziwy i bezpośredni autor tego zbioru, zadbał o to, by kolejne kroki prowadziły adepta zglębniejszego tematu HTML5 w kierunku samodzielnego zbudowania funkcjonalnego serwisu WWW. Dzięki tej książce poznasz najważniejsze założenia i zasady tego języka, zdobędziesz wiedzę o znacznikach i atrybutach oraz poradzisz, jak tworzyć optymalną strukturę dokumentów HTML. Nauczysz się wykorzystywać komentarze, listy, tabele, formularze, elementy blokowe, wstawiane i osadzone. Dowiesz się, jak działa kaskadowe arkusze stylów, a potem połączysz to wszystko w całość w praktycznych projektach!

- Podstawowe informacje o języku HTML
- Znaczniki i atrybuty
- Najważniejsze różnice między HTML4 i HTML5
- Struktura dokumentu HTML5
- Elementy języka HTML5
- Kaskadowe arkusze stylów
- Praktyczne projekty

helion.pl
KONKURSY
INTERAKTYWNE

Na kategorie: **7515**

Przełącz się internetowo
<http://helion.pl>

Zadzwoń telefonicznie:
0 801 339900

0 601 339900

Helion

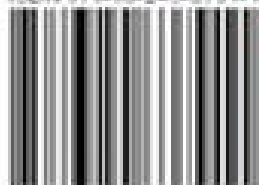
Sprawdź najnowsze promocje
📌 <http://helion.pl/promocje>
📌 Kupiłeś coś? Sprawdź czytam
📌 <http://helion.pl/technologia>
Zamów w internecie i w naszym sklepie
📌 <http://helion.pl/kontakt>

Helion SA
ul. Prosta 41/c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 94 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

nie skanuj

10011 978-83-246-3701-1

Cena 29,00 zł

Informatyka w najlepszym wydaniu

9 788324 637911